

I&O ontwerp Participatieverordening

Gorinchem, 1 oktober 2026

**Gemeente
Gorinchem**

Waarom een participatieverordening

Inspraakverordening gemeente Gorinchem 2011

Wet versterking participatie op decentraal niveau

- Doel van de wet: het stimuleren van vertegenwoordigende organen om heldere kaders te stellen voor participatie door inwoners en belanghebbenden.
- Wat is er gewijzigd?
 - Participatie ook bij uitvoering en evaluatie van beleid;
 - Regels stellen voor het uitdaagrecht.

Participatieverordening gemeente Gorinchem 2027

Reikwijdte van de Participatieverordening

- **Bestuursorgaan voor eigen bevoegdheid verantwoordelijk voor participatie en uitdaagrecht**
 - Verordening is kader voor gemeenteraad, college en burgemeester.
- **Verordening ook van toepassing op instrumenten uit de Omgevingswet**
 - Uniformiteit en duidelijkheid.
- **Verordening in sommige gevallen niet van toepassing**
 - Bijvoorbeeld: als dit van de wet niet mag, als dit vanwege spoedeisend belang niet lukt, als het gaat om organisatorische aangelegenheid van de gemeente of als sprake is van risico op ondermijning van openbaar bestuur: wel motiveren.

Inwonersparticipatie

Doel

- Het betrekken van de stad (inwoners en belanghebbenden) bij het opstellen, uitvoeren en evalueren van beleid.

Middel

- Participatieplan: nadenken over niveau van participatie.
- Doel, betrokkenheid en invloed EN manier waarop.

Invulling

- Via beleid: in 2027 in gesprek gaan met de gemeenteraad over wat is er al, wat doen we al en wat kan of moet er anders en beter.

Onderwerp	Inspraakverordening 2011	Gorcums Samenspel 2021	Nota Participatie Omgevingswet 2022	Beleidshuis 2025	Participatieverordening 2027
Juridische status	Juridisch bindende verordening.	Beleidsdocument.	Beleidsuitwerking.	Samenwerkingsafspraken.	Juridisch bindende verordening.
Doel	Inspraak van inwoners op gemeentelijke beleidsvoornemens.	Uitgangspunten over inwonersparticipatie als samenspel tussen gemeente en stad.	Afspraken over uitvoering van wettelijk verplichte participatie onder de Omgevingswet.	Afspraken over participatie tussen raad en college.	Regels over participatie als onderdeel van voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid.
Wanneer	Vooraf tijdens formele inspraakprocedures.	Zo vroeg mogelijk in gesprek over beleidsontwikkeling/project.	Vroegtijdige participatie bij ruimtelijke initiatieven is uitgangspunt.	Raad wordt bij startnotities betrokken voorafgaand aan het opstellen van programma's.	Gedurende het hele traject van voorbereiding, uitvoering en evaluatie.
Participatieplan	Niet geregeld.	Werken vanuit een plan als uitgangspunt.	Verplicht onderdeel van de werkwijze bij Omgevingswet-instrumenten.	Startnotitie beschrijft proces, planning en participatie.	Formeel verplicht en openbaar binnen zes weken na vaststelling.
Terugkoppeling	Niet expliciet geregeld.	We leggen uit en koppelen terug.	Verslaglegging en motiveringsplicht.	College motiveert verwerking van wensen en bedenkingen.	Terugkoppeling aan deelnemers in iedere fase van de beleidscyclus: voorbereiding, uitvoering en evaluatie.
Rol gemeenteraad	Behandelt beleid en inspraakreacties.	Kaderstellend bij maatwerk.	Kaderstellend bij maatwerk.	Raad wordt bij startnotities betrokken voorafgaand aan het opstellen van programma's.	Verantwoording via jaarlijkse participatieparagraaf in begroting en jaarverslag.
Omgevingswet	Bestond nog niet.	Alleen verwijzing naar toekomstige wetgeving.	Volledige uitwerking voor omgevingsvisie, programma's, omgevingsplan en vergunningen.	Trekt systematiek Omgevingswet door naar beleidsontwikkeling.	Uitwerking wettelijke verplichtingen uit Omgevingswet en afspraken uit Beleidshuis.

Uitdaagrecht

Doel

- Nieuw instrument dat nog niet in gemeentelijke regels of beleid is opgenomen.
- Het vergroten van betrokkenheid van inwoners bij hun buurt en wijk.

Middel

- Uitvoeren van een gemeentelijke taak door inwoners of maatschappelijke partijen.
- Alleen of in coproductie met gemeente.

Mogelijk als:

- er meerwaarde is voor de buurt of wijk;
- de kosten niet hoger zijn;
- er genoeg kennis en kunde is bij de inwoner of maatschappelijke partij die de taak wil overnemen.

Vragen aan u:

- Zijn de kaders zoals het ontwerp van de Participatieverordening die stelt duidelijk?
- Laten deze kaders voldoende ruimte voor een verdere uitwerking, passend bij uw visie op inwonersparticipatie en het uitdaagrecht?
- Wat wilt u ons nog meegeven: welke kansen ziet u voor de stad?

Planning en communicatie

Wettelijke deadline: 1 januari 2027

- Ontwerp ligt ter inzage voor inwoners en belanghebbenden: zienswijzen mogelijk
- Bespreken I&O: ophalen aandachtspunten gemeenteraad
- Opstellen Participatieverordening: verwerken ontvangen zienswijzen en aandachtspunten van de gemeenteraad
- Aanbieden Participatieverordening ter besluitvorming aan de Raad
- Bekendmaken en inwerkingtreden: uiterlijk op 1 januari 2027 in werking.

**Dank voor
jullie aandacht!**

**Gemeente
Gorinchem**